

Gydymas

Šiuo metu HCV infekcijai gydyti dažniausiai naudojami preparatai: alfa-interferonas ir ribavirinas. Gydoma interferonu arba interferono ir ribavirino deriniu. Prieš skiriant gydymą, atliekama kepenų biopsija – t. y., atlikus vietinį nuskausminimą, punkcine adata paimamas kepenų gabalėlis ir tiriamas mikroskopu. Be to, atliekami kepenų funkciniai mėginiai, nustatomas viruso kiekis kraujyje. Gydymas trunka nuo 24 iki 48 savaitių. Po gydymo daugiau nei 50 proc. pacientų kraujyje viruso neaptinkama, kitiems sumažėja uždegimas kepenyse, sustabdomas kepenų ligos progresavimas.

Kaip neužsikrėsti hepatito C virusu?

- Nevartokite narkotinių medžiagų.
- Jei jas vartojate, niekada nesidalykite adatomis, švirkštais bei narkotinių medžiagų ruošimo indais. Venkite sąlyčio su kito žmogaus krauju.
- Nesidalykite su kitais skutimosi peiliukais ar mašinėle, dantų šepetėliais, žnyplėlėmis nagų priežiūrai ir kitais daiktais, kurie galėjo turėti sąlytį su krauju.
- Naudokite gumines pirštines, jei tenka liesti kraują, žaizdas, kraujuotus tamponus ir kt.

- Lytinių santykių metu naudokite apsaugos priemones (prezervatyvus).
- Nevartokite jokio alkoholio (net ir alaus), nes tai pablogins kepenų būklę ir pagreitins kepenų ligos progresavimą.
- Kol kas nėra sukurta vakcinosis (skiepy), kuri apsaugotų nuo užsikrėtimo šiuo virusu.

Ankstyva virusinio hepatito C diagnostika ir gydymas laiku užtikrina gydymo sėkmę.

Norėdami pasitikrinti, ar nesate užsikrėtę hepatito C virusu, ir pasikonsultuoti, kreipkitės į:

Savo šeimos gydytoją ar apylinkės terapeutą

ir jis nusiųs Jus pasikonsultuoti pas specialistą (gastroenterologą ar infektologą).

VIRUSINIS HEPATITAS C

- Kas yra virusinis hepatitas C?
- Kaip paplitusi HCV infekcija pasaulyje ir Lietuvoje?
- Kokie yra rizikos veiksniai ir kokia tikimybė užsikrėsti HCV infekcija?
- Kokie yra HCV infekcijos simptomai?
- Kaip sužinoti, ar sergate hepatitu C?
- Ar galima gydyti ir išgydyti lėtinį virusinį hepatitą C?
- Kaip turi gyventi ir elgtis ligoniai, sergantys lėtiniu hepatitu C?
- Kaip išvengti užsikrėtimo HCV?

Ankstyva HCV diagnostika užtikrina jo gydymo sėkmę.

<http://www.ulac.lt>

Kas yra virusinis hepatitas C?

Virusinis hepatitas C – tai hepatito C viruso (HCV) sukeltas kepenų uždegimas, kuris gali progresuoti į kepenų cirozę ir pirminį kepenų vėžį. Šios ligos sukėlėjas atrastas tik 1989 metais, dar po dvejų metų buvo išmokta šį virusą nustatyti žmogaus kraujyje. Yra žinomi šeši viruso genotipai.

Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, pasaulyje apie tris procentus gyventojų yra užsikrėtę šia infekcija. JAV – apie 1,8 proc. gyventojų turi šį virusą, jo paplitimas Europoje svyruoja nuo 0,5 iki 2 proc. Kai kuriose gyventojų grupėse šis virusas yra ypač paplitęs, pvz., HCV yra nustatomas 70–90 procentų narkotines medžiagas vartojančių asmenų.

Kaip plinta HCV?

Per kraują. Tai dažniausias šio viruso plitimo būdas:

- per užkrėstas adatas, švirkštus, leidžiantis narkotikus į veną (pavartojus net ir vienintelį kartą);
- atliekant tatuiruotes, veriant auskarus, jei instrumentai nėra tinkamai dezinfekuojami;
- naudojantis užsikrėtusio asmens dantų šepetėliu, skutimosi mašinėle, manikiūro reikmenimis.

Anksčiau pagrindinis HCV perdavimo būdas buvo HCV užkrėsto kraujo

perpylimas (kol donoro kraujas nebuvo tiriamas dėl HCV). Dabar vienas iš pagrindinių HCV infekcijos plitimo būdų – intraveninių narkotikų vartojimas. Užsikrėsti hepatito C virusu yra dešimt kartų lengviau nei žmogaus imunodeficito virusu (ŽIV).

Per lytinius santykius.

- Lytinių santykių metu užsikrečiama retai. Atsitiktiniai lytiniai santykiai, lytiškai plintančios ligos didina užsikrėtimo galimybę.

Iš motinos vaisiui.

- Tikimybė HCV užsikrėtusiai motinai užkrėsti vaisių nėštumo ar gimdymo metu yra 5–6 proc. Jei HCV užsikrėtęs tik tėvas, o mama neužsikrėtusi, vaikas gimsta sveikas.

Didžiausią riziką užsikrėsti turi:

- asmenys, vartojantys narkotines medžiagas;
- sveikatos priežiūros darbuotojai;
- žmonės, kuriems buvo perpiltas donoro kraujas;
- dializuojami pacientai, turintys inkstų funkcijos nepakankamumą;
- asmenys, kurie darosi tatuiruotes, veriasi auskarus.

Diagnostika

Norint sužinoti, ar žmogus užsikrėtęs šia infekcija, reikia tirti kraują ir ieškoti antikūnų prieš HCV (antiHCV). Šie antikūnai atsiranda maždaug 8–9 savaitę (kartais tas laikotarpis gali užtrukti iki 6 mėnesių) po sąlyčio su šiuo virusu ir išlieka visą gyvenimą. Apie 80 proc. asmenų, kuriems nustatomi antikūnai prieš HCV, vystosi lėtinė kepenų liga.

Klinika

Dauguma žmonių, užsikrėtusių HCV, nejaučia jokių simptomų. Vidutiniškai 6–7 savaitę po užsikrėtimo 20–30 proc. pacientų pajunta bendrą silpnumą, sumažėja apetitas, pagelsta oda bei akių skleros, patamsėja šlapimas, pašviesėja išmatos. Per kelias savaites šie simptomai išnyksta. Tačiau 80 proc. užsikrėtusiųjų vystosi lėtinis kepenų uždegimas. Sergantys lėtiniu virusiniu hepatitu C dažniausiai neturi jokių nusiskundimų ir nejaučia jokių simptomų, todėl net gali nežinoti, kad serga. Tik kraujo tyrimas rodo, kad žmogus yra užsikrėtęs šiuo virusu. Hepatito C virusas ardo kepenų ląsteles – hepatocitus, sukeldamas kepenyse uždegimą ir fibrozę (randėjimą), kuri per 20–30 metų progresuoja iki kepenų cirozės. Kraujyje nustatomas padidėjęs kepenų fermentų – ALT ir AST kiekis. Todėl visus, kam nustatoma esant antikūnų prieš hepatito C virusą, reikia išsamiai ištirti dėl lėtinės kepenų ligos.